

GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ CEL

Budějovická 7, 140 96 Praha 4

Č.j. 20366-2/2018-900000-501

Interní protikorupční program Celní správy České republiky

Aktualizované znění ke dni 30. dubna 2018

Interní protikorupční program Celní správy České republiky

zpracovaný na základě usnesení vlády ČR č. 752/2013,
ve znění usnesení vlády č. 851/2013, č. 1077/2015 a č. 853/2017

a

Deklarace Rady pro celní spolupráci, týkající se správného řízení a bezúhonnosti celních orgánů (Arušská deklaráce) a v souladu s Rezortním interním protikorupčním programem

Ministerstva financí

1. Vytváření a posilování protikorupčního klimatu

Cíl: *Snižovat motivaci zaměstnanců ke korupci a zvyšovat pravděpodobnost jejího odhalení.*

1.1. Propagace protikorupčního postoje služebními funkcionáři

Primární odpovědnost ve věci prevence korupce nese generální ředitel Celní správy České republiky (dále jen „CS ČR“) a její výkonné vedení. Potřeba vysokého stupně bezúhonnosti je zdůrazňována a závazek boje proti korupci dodržován dlouhodobě. Všichni služební funkcionáři demonstrují zřetelné a jednoznačné zaměření na bezúhonnost a jdou důsledně příkladem. Vedle své vlastní bezúhonnosti dbají na prosazování protikorupčních postojů spočívajících zejména v dodržování právních předpisů a vnitřních aktů řízení i etických zásad a deklarují svůj nekompromisní postoj v případě zjištěných pochybení s cílem posílit tak morální integritu příslušníků i občanských zaměstnanců (dále jen „zaměstnanci“).

Protikorupční opatření:

1.1.1.

Na poradách všech úrovní řízení věnovat prostor problematice boje s korupcí, důsledně prosazovat protikorupční postoje s důrazem na bezúhonnost a dodržování etických zásad, právních předpisů a vnitřních aktů řízení. Deklarovat nekompromisní postup v případě zjištěných pochybení.

1.1.2.

Při ukládání sankcí za porušení povinností stanovených právními předpisy a vnitřními akty řízení uplatňovat rovný a nekompromisní přístup vůči všem podřízeným.

1.1.3.

Opakovaně upozorňovat podřízené zaměstnance na povinnost oznamovat nadřízenému služebnímu funkcionáři možné korupční jednání.

1.1.4.

Důsledně provádět kontrolu v řízené oblasti a vytvářet tak podmínky pro minimalizaci možného korupčního jednání.

1.1.5.

Provádět monitoring nestandardního jednání a vystupování podřízených, včetně případných náhlých změn jejich sociální situace a vnímat, resp. řídit rizika s tím spojená.

Zodpovídají: všichni služební funkcionáři
Termín: průběžně

1.2. Etické kodexy

V rámci CS ČR je účinný Etický kodex úředníků a zaměstnanců veřejné správy, vydaný usnesením vlády č. 331 ze dne 9. května 2012, a který je přílohou řádu č. 4/2016 „Pracovní řád Celní správy České republiky“. V souladu s aktualizovaným zněním Rámcového rezortního interního protikorupčního programu je v CS ČR účinný od 1. května 2018 novelizovaný Etický kodex celníka, který je přílohou vnitřního předpisu (dále jen „VNP“) č. 14/2018 „Služební zdvořilost v Celní správě České republiky“. Porušení etických kodexů je posuzováno mimo jiné i jako porušení závazných vnitřních aktů řízení. Oba etické kodexy jsou zveřejněny na internetových stránkách CS ČR pod odkazem www.celnisprava.cz/cz/onas/spolecne-proti-korupci/Stranky/eticky-kodex-celnika.aspx.

Etické kodexy stanoví pravidla chování a povinností zaměstnanců CS ČR. Cílem etických kodexů je vymezit a podporovat žádoucí standardy chování a povinností zaměstnanců ve vztahu k veřejnosti a spolupracovníkům.

Zaměstnanci nově přijatí do služebního nebo pracovního poměru jsou seznámeni s etickými kodexy v rámci vstupního vzdělávání. Etický kodex celníka je dále podrobně vysvětlován v Základním celním kurzu. Oba etické kodexy jsou také součástí povinného e-learningového kurzu, jímž je realizováno celoživotní periodické protikorupční vzdělávání všech zaměstnanců CS ČR.

Dodržování etických kodexů posuzují služební funkcionáři při zpracování každoročního pravidelného hodnocení svých podřízených podle VNP č. 5/2016 „Průběžné hodnocení zaměstnanců Celní správy České republiky“.

Protikorupční opatření:

1.2.1.

V rámci pracovních porad a přidělování úkolů zdůrazňovat nutnost dodržování zásad obsažených v etických kodexech.

1.2.2.

Průběžně kontrolovat dodržování etických kodexů a vyvozovat důsledky při zjištění porušení.

1.2.3.

Aktivně působit při utváření dobrých pracovních a mezilidských vztahů na řízeném útvaru, jako základního předpokladu pro úspěšné plnění úkolů.

Zodpovídají: všichni služební funkcionáři

Termín: průběžně

1.3. Vzdělávání zaměstnanců

Poskytování odpovídajících školení a příležitostí k odbornému růstu zaměstnanců, jak bezprostředně po přijetí, tak v průběhu celého působení v CS ČR, zajišťuje trvalou podporu a udržování morálního a odborného standardu zaměstnanců.

Systém protikorupčního vzdělávání zaměstnanců CS ČR upravuje VNP č. 57/2017 „Profesní příprava“. Je členěn na vstupní vzdělávání, průběžné vzdělávání a zvláštní vzdělávání. Vzdělávání je realizováno prezenční nebo e-learningovou formou. Cílem vzdělávání je prevence korupčního jednání, posilování etiky, integrity a protikorupčních postojů zaměstnanců CS ČR, zvyšování povědomí o trestněprávní odpovědnosti za korupční trestné

činy, seznámení s povinnostmi a postupy při ohlašování korupce, i s postupy CS ČR v případě podezření na korupční jednání zaměstnanců.

Součástí protikorupčního vzdělávání jsou semináře na téma „Trestná činnost příslušníků bezpečnostních sborů“, které organizuje odbor 50 - Vnitřních činností (dále jen „odbor 50“) Generálního ředitelství cel (dále jen „GŘC“) ve spolupráci s Generální inspekcí bezpečnostních sborů (dále jen „GIBS“).

Protikorupční opatření:

1.3.1.

Zajistit aktualizaci obsahu e-learningových kurzů ve Vstupním vzdělávání úvodním a v Celoživotním periodickém protikorupčním vzdělávání.

Zodpovídá: ředitel odboru 50

Termín: průběžně

1.3.2.

V návaznosti na potřeby CS ČR a na základě požadavků služebních funkcionářů zajistit školení ve spolupráci s GIBS pro stanovené cílové skupiny.

Zodpovídá: ředitel odboru 50

Termín: dle požadavků

1.4. Systém pro oznámení podezření na korupci

Každý zaměstnanec CS ČR je v souladu s právními předpisy, resp. příslušnými vnitřními akty řízení povinen oznámit korupční jednání nebo podezření na korupční jednání, o němž se hodnověrným způsobem dozvěděl, orgánu činnému v trestním řízení a svému nadřízenému služebnímu funkcionáři.

CS ČR má vytvořen systém pro oznámení podezření na korupci, který spravuje odbor 50. Systém umožňuje podání anonymního i adresného oznámení a tvoří jej:

- bezplatná protikorupční telefonní linka – tel. číslo 800 232 222. Pro volání v mimopracovní době je linka vybavena záznamníkem,
- protikorupční e-mailová adresa - korupce@cs.mfcr.cz,
- listinné oznámení zaslané na adresu GŘC – odbor 50,
- osobní jednání na odboru 50,
- vyplnění „Oznámení o korupčním jednání“ přímo na webových stránkách CS ČR.

Pro uživatele intranetu CS ČR byl systém pro oznámení korupce rozšířen o „tlačítko“ STOP KORUPCI umístěné na hlavní intranetové stránce. Tlačítko po rozkliknutí poskytuje rychlý přehled o možnostech podání oznámení a návod, jak postupovat v případě, že se zaměstnanec setká s korupčním jednáním. Současně je zde uvedeno doporučení, jaké informace je třeba uvést pro úspěšné vyřízení oznámení.

Informace o možnostech podání oznámení pro veřejnost jsou uvedeny na internetových stránkách CS ČR pod odkazem www.celnisprava.cz/cz/o-nas/spolecne-proti-korupci/Stranky/default.aspx.

Protikorupční opatření:

1.4.1.

Pro oznamování korupčního jednání zvyšovat u podřízených zaměstnanců povědomí o existenci a možnosti využití protikorupční linky CS ČR +420 800 232 222, protikorupčního e-mailu korupce@cs.mfcr.cz nebo možnosti vyplnění „Oznámení o korupčním jednání“ přímo na webových stránkách CS ČR.

Zodpovídají: všichni služební funkcionáři
Termín: průběžně

1.5. Ochrana oznamovatelů

Podání oznámení na možné korupční jednání nesmí být oznamovateli na újmu a nesmí být vůči němu v této souvislosti činěny přímé ani nepřímé represe; odpovědnost za trestný čin nebo správní delikt není tímto dotčena.

Protikorupční opatření:

1.5.1.

Zaměstnanec nesmí být diskriminován za to, že podal oznámení o podezření na korupční jednání, nesmí vůči němu být v této souvislosti činěny přímé ani nepřímé represe.

Zodpovídají: všichni služební funkcionáři
Termín: průběžně

1.5.2.

V souladu s ustanovením čl. XIII odst. 1 Kolektivní smlouvy a Kolektivní dohody uzavřené na roky 2017 a 2018 zabezpečí zaměstnavatel na žádost zaměstnance poskytnutí právní pomoci či jiné účinné pomoci zaměstnanci, který bude oznamovatelem korupce nebo korupčního jednání.

Zodpovídá: ředitel odboru 40 – Řízení lidských zdrojů
Termín: průběžně

2. Transparentnost

Cíl: *Odrazovat od korupčního jednání prostřednictvím zvyšování pravděpodobnosti odhalení.*

2.1. Zveřejňování informací o veřejných prostředcích

Transparentní zveřejňování informací o hospodaření s veřejnými prostředky v CS ČR umožňuje veřejnou kontrolu jak zaměstnanci, tak veřejností, což zvyšuje pravděpodobnost odhalení možného korupčního jednání a působí i preventivně.

V souladu s platnou legislativou a vnitřními akty řízení jsou zveřejňovány informace o hospodaření s veřejnými prostředky na internetových stránkách www.celnisprava.cz.

Protikorupční opatření:

2.1.1.

Zveřejňovat informace o rozpočtu CS ČR, který je součástí kapitoly 312 Ministerstva financí. Informace o rozpočtu jsou součástí povinně zveřejňovaných informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, a jsou zveřejňovány na www.celnisprava.cz.

Zodpovídá: vedoucí oddělení 202 - Vztahů k veřejnosti
Termín: 1 x za rok

2.1.2.

Zveřejňovat informace o zadávání veřejných zakázek na internetových stránkách CS ČR pod odkazem www.celnisprava.cz/cz/o-nas/verejne-zakazky/Stranky/default.aspx s odkazy na:

- a) veřejné zakázky podléhající uveřejnění podle § 146 a násl. zákona č. 137/2006 Sb., veřejných zakázkách, povinně zveřejňované v informačním systému na internetové adrese www.vestnikverejnychzakazek.cz;
- b) profil zadavatele pod odkazem: mfcr.ezak.cz/profile_display_50.html, kde je zveřejňována veškerá dokumentace k veřejným zakázkám zadávaným v režimu zákona č. 137/2006 Sb., veřejných zakázkách, a podléhajícím povinnému uveřejnění;
- c) vymezené zakázky malého rozsahu a vymezené podlimitní veřejné zakázky zadávané ve zjednodušeném podlimitním řízení zadávané povinně na elektronickém tržišti GEMIN www.gemin.cz/profil/generalni-reditelstvi-cel.

Zodpovídá: vedoucí SO 090 - Veřejných zakázek
Termín: průběžně

2.1.3.

Zveřejňovat informace o nakládání s nepotřebným majetkem na adrese www.celnisprava.cz v sekci Veřejné zakázky pod odkazy:

Nabídka nepotřebného majetku:

www.celnisprava.cz/cz/o-nas/nabidka-nepotrebneho-majetku/Stranky/default.aspx, odkaz je dále členěn na:

- Nabídka organizačním složkám státu k bezúplatnému převodu
- Nabídka právníkům a fyzickým osobám ke koupi

Nabídka pronájmu majetku:

www.celnisprava.cz/cz/o-nas/nabidka-pronajmu-majetku/Stranky/default.aspx.

Zodpovídá: ředitel odboru 11 - Finanční
Termín: průběžně

2.1.4.

Ve stanovených lhůtách aktualizovat Seznam poradních orgánů, poradců, advokátů a konzultantů poskytujících CS ČR své služby a zveřejňovat jej pod odkazem www.celnisprava.cz/cz/o-nas/spolecne-proti-korupci/Stranky/default.aspx v sekci Další odkazy.

Zodpovídá: ředitel odboru 10 - Kanceláře GŘ
Termín: 2 x ročně

2.2. Zveřejňování informací o systému rozhodování

Informace o systému rozhodování v CS ČR pro veřejnost jsou součástí povinně zveřejňovaných informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, a jsou dostupné na www.celnisprava.cz. Informace o organizační struktuře CS ČR jako celku a o organizační struktuře GŘC a jednotlivých celních úřadů jsou dostupné pod odkazem www.celnisprava.cz/cz/o-nas/organizacni-struktura/Stranky/organizacni-struktura-celni-spravy-ceske-republiky1.aspx.

Na hlavní internetové stránce jsou v menu horní lišty pod odkazem „O nás“ zveřejněna jména, fotografie a profesní životopisy generálního ředitele GŘC a jeho zástupců <https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/Stranky/vedeni-celni-spravy-cr.aspx>.

Dále jsou zde v souladu se stanoviskem Ministerstva financí č.j. MF-30886/2016/6902-6 zveřejněny kontakty od úrovně vedoucích oddělení a životopisy od úrovně ředitelů odborů <https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/organizacni-struktura/Stranky/Seznam-vedoucich-pracovniku-Celni-spravy-CR,-kontakty,-zivotopisy.aspx>. Pod odkazem „Celní úřady“ jsou pod názvy jednotlivých celních úřadů uvedena jména jejich ředitelů a prvních zástupců a veškeré kontaktní údaje.

Popisy základních kompetencí CS ČR jsou rovněž uvedeny pod odkazem <https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/kompetence/Stranky/default.aspx>.

Protikorupční opatření:

2.2.1.

V návaznosti na organizační změny aktualizovat zveřejňované informace o systému rozhodování v CS ČR.

2.2.2.

Zveřejňovat na internetových stránkách CS ČR informace v souladu s obecně závaznými právními předpisy, zejména zákonem o svobodném přístupu k informacím a právními předpisy upravujícími oblast cel, daní a dalších svěřených kompetencí.

Zodpovídá: vedoucí oddělení 202 - Vztahů k veřejnosti
Termín: průběžně

3. Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol

Cíl: *Nastavit účinné kontrolní mechanismy a zajistit efektivní odhalování korupčního jednání.*

Komplexní systém identifikace a řízení rizik v CS ČR je upraven VNP č. 21/2017 „Systém řízení výkonných a vnitřních rizik v Celní správě ČR“ (dále jen „VNP č. 21/2017“).

3.1. Hodnocení korupčních rizik

Hodnocení korupčních rizik je součástí systému identifikace a řízení rizik, které spolu se správou rizik je podmínkou pro fungování přiměřeného a účinného vnitřního řídicího a kontrolního systému systematicky zajišťujícího soulad uskutečňovaných činností v působnosti CS ČR s právními předpisy a se zásadami hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti.

Hodnocení korupčních rizik obsahuje především jejich identifikaci a hodnocení korupčních rizik ve všech činnostech CS ČR, vytvoření mapy korupčních rizik, určení strategie řízení korupčních rizik a následné přijetí opatření k zamezení, resp. eliminaci jejich vzniku.

Protikorupční opatření:

3.1.1.

Provádět průběžné vyhodnocování korupčních rizik v CS ČR a monitorovat aktuální stav mapy korupčních rizik.

Zodpovídá: ředitel odboru 50 ve spolupráci
s příslušnými služebními funkcionáři
Termín: průběžně

3.2. Monitoring kontrolních mechanismů odhalujících korupci

Součástí odpovědnosti služebních funkcionářů jednotlivých organizačních útvarů CS ČR je v souladu s VNP č. 21/2017 zajistit prostřednictvím systému identifikace a řízení rizik:

- rozpoznání a identifikaci korupčních rizik v prováděných činnostech,
- kontinuální proces analýzy, stanovení stupně významnosti korupčních rizik,
- způsob ošetření korupčních rizik.

Protikorupční opatření:

3.2.1.

V souladu s VNP č. 21/2017 identifikovat nová korupční rizika související s vykonávanými procesy, vyhodnocovat pravděpodobnost jejich výskytu a význam jejich vlivu a přijímat opatření k jejich eliminaci.

Zodpovídají: všichni služební funkcionáři
Termín: průběžně

3.3. Prošetřování rizikových oblastí

V případě, že bude riziko korupce hodnoceno v intervalu 4 až 5, bude zabezpečena průběžná kontrola příslušné oblasti.

Protikorupční opatření:

3.3.1.

Agendy, u nichž bylo identifikováno korupční riziko v intervalu 4 až 5 zařadit v souladu s čl. 12 VNP č. 21/2017 do plánu činnosti Interního auditu a do plánu kontrolní činnosti odboru 50.

Zodpovídají: vedoucí SO 070 - Interního auditu
a ředitel odboru 50
Termín: průběžně

4. Postup při podezření na korupci

Cíl: *Minimalizovat ztráty způsobené korupčním jednáním a zabránit opakování obdobného korupčního scénáře.*

Včasné prošetření případného korupčního jednání zvyšuje možnost jeho úspěšného prokázání. Následná analýza je stěžejní pro posílení preventivních mechanismů, které sníží riziko opakovaného výskytu korupce.

4.1. Postup při prošetřování podezření na korupci

Relevantnost oznámení o podezření na korupční jednání zaměstnanců CS ČR, spočívající v porušování povinností vyplývajících ze služebního nebo pracovního poměru, prověřují v souladu s organizačním řádem pracovníci odboru 50. Tímto však není dotčena zákonná povinnost vyplývající z ustanovení § 8 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů a v případě zjištění skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, toto neprodleně oznámit orgánům činným v trestním řízení.

Zodpovídají: všichni služební funkcionáři
Termín: trvale

4.2. Následná opatření

Na základě prokázání korupčního jednání jsou k jeho eliminaci přijímána opatření zaměřená zejména na oblast úpravy vnitřních aktů řízení, vyvození disciplinárních sankcí a řešení vzniklých škod.

Zodpovídají: příslušní služební funkcionáři
Termín: trvale

5. Vyhodnocování interního protikorupčního programu

Cíl: *Zjistit, zda jsou plněny úkoly stanovené interním protikorupčním programem (dále jen „IPP“), zdokonalovat IPP a umožnit koordinaci protikorupčních aktivit.*

5.1. Vyhodnocování účinnosti interního protikorupčního programu

V souladu s organizačním řádem bude odbor 50 provádět průběžné vyhodnocování plnění úkolů stanovených IPP. Zejména bude zjišťováno, zda odpovědní služební funkcionáři zabezpečili plnění jim uložených úkolů. V případě zjištěných nedostatků budou navržena nápravná opatření, a to včetně osobního postihu.

Zodpovídá: ředitel odboru 50 ve spolupráci
s odpovědnými služebními funkcionáři
Termín: průběžně

5.2. Zpráva o plnění interního protikorupčního programu

Jako podklad pro zpracování zprávy o plnění Rezortního interního protikorupčního programu Ministerstva financí bude do 31. března 2020 zpracována Zpráva o plnění IPP. Zpráva bude obsahovat informaci o stavu plnění všech bodů osnovy IPP, informaci o opatřeních přijatých k nápravě nedostatků zjištěných v hodnoceném dvouletém období, případně opatření k eliminaci nově identifikovaných korupčních rizik. Dle možností bude Zpráva též obsahovat počet identifikovaných podezření na korupci a výsledky jejich prověření.

Zodpovídá: ředitel odboru 50
Termín: ke dni 31. března 2020

5.3. Aktualizace interního protikorupčního programu

Na základě vyhodnocení účinnosti, zjištěných skutečností a poznatků bude IPP nejpozději v termínu do 30. června 2020 aktualizován.

Zodpovídá: ředitel odboru 50
Termín: do 30. června 2020

IPP je zveřejněn na internetových stránkách CS ČR pod odkazem www.celnisprava.cz/cz/onas/spolecne-proti-korupci/Documents/interni-protikorupcni-program.pdf.

Závěr

Zpracováním a aktualizací IPP je zabezpečeno plnění úkolů stanovených usnesením vlády ČR č. 752/2013, ve znění usnesení vlády č. 851/2013, č. 1077/2015 a č. 853/2017.